

Pensioen

- Fiscaal kader • Stabiel en betrouwbaar stelsel • Stabiele IB grondslag •

Fiche: voorstellen van verzekeraars voor 2025-2030

- Fiscaliteit: Beperken van de fiscale ruimte voor pensioenopbouw leidt tot een gevaarlijke versmalling van IB-grondslag in de toekomst en dus lagere belastinginkomsten. Daarnaast is een stabiel stelsel, met dito stabiele fiscale kaders cruciaal voor het structurele vertrouwen in een pensioenstelsel. Aanpassing kan bovendien het draagvlak voor de transitie naar het nieuwe stelsel, plus daaropvolgende acceptatie, onnodig uithollen. Vanuit het belang van de pensioendeelnemers is het uiteraard ook onwenselijk. Wat ook weer effecten zal hebben.
- Ter bestrijding van pensioentekorten, adviseren wij inzicht door de Belastingdienst in de beschikbare jaarruimte voor eigen pensioenopbouw van individuen. Zeker zolang er geen (variant van een) algemene pensioenplicht is.

Toelichting

Geen versobering van het wettelijke fiscale kader

Vertrouwen in de transitie en het nieuwe stelsel

In het pensioenakkoord is een aantal randvoorwaarden opgenomen. Eén van de randvoorwaarden is dat er tijdens de transitie naar de Wtp geen versobering van het fiscale kader mag zijn. Lagere pensioenopbouw kan het vertrouwen ondermijnen in het nieuwe stelsel. Deelnemers kunnen beide zaken niet los van elkaar zien, ook als dit binnen enkele jaren na de transitie wordt doorgevoerd.

Toereikend pensioen en een stabiel en (dus) betrouwbaar stelsel

Vanuit het belang van de deelnemers is het belangrijk dat sowieso vastgehouden wordt aan een stabiel financieel kader, waaronder de zogenaamde aftoppingsgrens (de grens tot waar pensioenopbouw fiscaal wordt gestimuleerd). Arbitraire ingrepen in hoeveel pensioen mensen fiscaal gefaciliteerd kunnen opbouwen kan het draagvlak voor een pensioenstelsel snel en ernstig ondermijnen (en dat vertrouwen is juist zo cruciaal gebleken de laatste jaren in de moeilijke politieke discussies). Ook wanneer het mensen (nog) niet direct raakt. Dat een versobering nu bij een andere groep plaatsvindt (boven een bepaald inkomen), geeft de onzekerheid dat in de toekomst dat ook voor hen kan gelden. Het pensioenstelsel is naar aard en karakter typisch een domein

om met langjarige stabiele regels te werken. Daarin ingrijpen aan de hand van, telkens fluctuerende, begrotingsbehoefte is daar tegengesteld aan. Aan de vormgeving en hoogte van het fiscale kader hoort een daadwerkelijk totaalbeeld ten grondslag te liggen over opbouw van pensioenen. (In veel programma's wordt daar niet over gesproken, maar komt het enkel terug in de CPB doorrekeningen als geld-ophaal maatregel. Dat is daar in strijd mee).

Ook in het recente IBO zijn zwaarwegende redenen genoemd om niet over te gaan tot verlaging van het grensbedrag, zoals het risico op ontoereikende vervangingsratio's in de toekomst. Een en ander sluit aan bij de hier genoemde punten.

Versmalling toekomstige IB grondslag!

Het besef is van belang dat dit beslist geen maatregel is waarmee geld wordt bezuinigd, maar enkel een verplaatsing in de tijd. Het beperken van de fiscale kaders leidt niet tot een structurele toename van de belastinginkomsten, maar slechts tot het naar voren halen daarvan. Tegenover de verbreding van de grondslag op deze korte termijn staat een versmalling op de langere termijn, hetgeen dus leidt tot lagere belastinginkomsten in de toekomst. Zeker in een vergrijzende economie, met relatief minder werkenden (en dus al minder belastinginkomsten) in de toekomst is dat onwenselijk. De huidige omkeerregel werkt

Pensioen

tot op zekere hoogte als een macro-economische stabilisator. De begrotingsimpact zou dus langer moeten worden weergegeven, in ieder geval voor peiljaar 2060. Uit de Fichebundel IBO Pensioenopbouw (2024) blijkt dat verlaging van de aftoppingsgrens leidt tot structurele lagere belastinginkomsten in de toekomst.

Minder pensioenvermogen voor investeringen

Minder pensioengelden betekent ook minder vermogen dat beschikbaar is voor lange termijn investeringen in bijvoorbeeld duurzaamheid, innovatie en het oplossen van de woningnood. Iets waar juist grote behoefte aan is in Nederland de komende jaren.

Stip op de horizon maar tot die tijd een belangrijk maatregel voor pensioen voor iedereen

Op één maatschappelijk vraagstuk is het nog zeer de vraag of de Wtp voldoende antwoord biedt: het deel van de werknemers en zelfstandigen dat geen pensioen opbouwt. Wettelijke reductiedoelstelling is om de groep werkenden zonder pensioenregeling in de tweede pijler met 50% terug te brengen t.o.v. de cijfers uit 2019. Uit de laatste publicatie van het CBS blijkt dat eind 2023 een daling van 30,6% is gerealiseerd. Hoewel we positief zijn over deze afname, blijft de aandacht voor verdere reductie belangrijk en is het nu nog lastig in te schatten of de reductiedoelstelling wordt gehaald. Mocht de reductie-doelstelling niet worden

gehaald of het aantal zelfstandigen zonder pensioen toenemen dan is een maatschappelijk en politiek debat over een eventuele pensioenplicht te verwachten. Wat ons betreft dient een dergelijke plicht ruim geformuleerd te worden. Bijvoorbeeld dat een bepaald percentage van het inkomen moet worden besteed aan pensioenopbouw. Specifiek voor zelfstandigen biedt de derde pijler een beter perspectief dan de tweede pijler vanwege de eenvoud en flexibiliteit. Indien een eventuele pensioenplicht verder wordt uitgewerkt dient ook goed nagedacht te worden over de vormgeving van de huidige verplichtstelling. Het argument dat de huidige verplichtstelling zorgt voor een hoge deelnamegraad, vervalt bij de introductie van een pensioenplicht. Een alternatief kan dan zijn een zogenaamde "verplichtstelling aan de regeling". Een regeling is dan wel verplicht, en bijvoorbeeld via de cao uitgewerkt, maar werkgever en werknemers kunnen dan zelf een passende pensioenuitvoerder kiezen die ze het beste kan ondersteunen.

Zolang zo'n algemene pensioenplicht niet geregeld is, stellen wij voor dat er een belangrijke maatregel wordt genomen om de eigen pensioenopbouw van zelfstandigen, en werknemers zonder pensioenopbouw, makkelijker te maken. Te weten eenvoudig inzicht in de beschikbare jaarruimte en reserveringsruimte door het automatisch tonen van de jaarruimte bij de Belastingdienst. Dan weten ze wat ze zelf kunnen inleggen, en zullen dat dan vaker doen.

Meer informatie:

Marcelo Mooren

m.mooren@verzekeraars.nl

VERBOND VAN VERZEKERAARS